

Vetrinærinstituttet
Postboks 5695 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Trondheim, 04.03.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1920

Saksbehandler:
Helge Axel Dyrendal

Tillatelse til utsetting av øyerogn av sjøørret over anadrom sone i Jondalselva i Kvinnherad kommune

I følge § 2 i forskrift om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer skal Fylkesmannen behandle søknader om tillatelse til utsetting av anadrom laksefisk i ferskvann når arten finnes eller har forekommet i den aktuelle delen av vassdraget tidligere. Dersom utsettingen planlegges ovenfor anadrom strekning er det Miljødirektoratet som skal behandle søknaden.

I henhold til Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålet i § 5 trekkes også inn i skjønnsutøvelsen. De nevnte bestemmelsene i naturmangfoldloven skal således inngå som en integrert del i skjønnsutøvelsen ved saksbehandling etter lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. og naturmangfoldloven.

Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensikten med det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies. Ifølge § 5 i naturmangfoldloven er målet at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Miljødirektoratet har i nyere tid fått faglige anbefalinger om hvordan fiskeutsettinger bør foregå. Anbefalingene er brukt som kunnskapsgrunnlag i revideringen av retningslinjer for utsetting av anadrom fisk. Retningslinjene skal være et hjelpemiddel i den nasjonale styringen av kultiveringsvirksomheten

Søknaden

I Jondalselva i Kvinnherad kommune er det ønske om å sette inntil 100.000 rogn fra sjøørret og inntil 100.000 rogn fra laks på områder ovenfor anadrom sone. Rogna er overskuddsmateriale fra innsamling av laks og sjøørret til levende genbank for Hardanger.

Fordi Jondalselva i utgangspunktet har en relativt kort anadrom sone, og i tillegg er betydelig påvirket av flere kraftverk, er det begrenset med oppvekstområder på den anadrom sone. I områdene ovenfor det nederste vanninntaket, er det derimot gode forhold for utsetting rogn og oppvekst av yngel. Det er ønske om å sette ut rogn i selve elveløpet fra dammen i Bykjelandsvatnet og ned til vandringshinder ovenfor Haugafossen. Det søkes i tillegg om å benytte nedre deler av Stødsdalselvi til utlegging av rogn av laks og sjøørret. På denne elvestrekningen finnes det en begrenset bestand av stasjonær ørret.

All opphavsfisk har gjennomgått pålagt stamfiskkontroll med genetiske analyser for bestemmelse av art, slektskap og evt innblanding av oppdrettsgener, samt smittsomme agens (IPN og BKD). Øyerogna vil før utlegging bli desinfisert. Rognutleggingen og inngår som en del av Statkraft sine kompensasjonspålegg for vassdraget.

Konklusjon

I følge retningslinjene for utsetting av anadrom fisk kan det vurderes å utnytte områder oppstrøms vandringshindre som oppvekstområder for anadrom yngel. Utsetting i slike områder er reversible tiltak, slik at arten eller morfene forsvinner hvis utsettingene opphører. Som en hovedregel kan slik utsetting tillates dersom de generelle retningslinjer følges, og dersom utsettingen ikke medfører fare for irreversible skade på opprinnelig fauna.

Utsettingsmaterialet er av stedegen opprinnelse, og har blitt undersøkt i tråd med kravene i retningslinjene for utsetting av fisk. Vi mener at kunnskapsgrunnlaget for denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Utlegging av rogn er ment for å styrke bestanden av vilaks i vassdraget, og vil etter vårt syn ikke komme i konflikt med § 10 i naturmangfoldloven. Miljødirektoratet mener § 11 ikke er relevant i denne saken. Metodene som skal benyttes tilsier etter vår oppfatning at prinsippene jf. § 12 er oppfylt.

Vedtak

Miljødirektoratet har vurdert søknaden ut ifra naturmangfoldloven §§ 8-12, og mener vi har et godt nok kunnskapsgrunnlag til å vurdere søknaden. Med hjemmel i § 9 og § 13 i lakse- og innlandsfiskekloven, og i § 4 i forskrift om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer, får Veterinærinstituttet tillatelse til å sette ut inntil 100 000 øyerogn av sjøørret og inntil 100 000 øyerogn av laks oppstrøms anadrom strekning laks i Jondalselva, på følgende vilkår:

- Det må lages en kultiveringsplan for Jondalselva, som skal godkjennes av Fylkesmannen i Hordaland.
- Rogna som settes ut skal være identifiserbar.
- Utlegging skal skje på angitte strekninger.
- Grunneier/fiskerettighetshaver i det aktuelle området skal varsles før utlegging av rogn.

Dette vedtaket kan påklages jf. forvaltningsloven § 29. Klagefristen er 3 uker etter at vedtaket er mottatt, og en eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Raoul Bierach
seksjonsleder

Helge Axel Dyrendal
Seniorrådgiver